Спеццентър решава проблеми на българи в ЕС

Пишете на екипа в София, ако администрация в чужбина не зачита правата ви в Общия пазар

ПЕТЯ ДИКОВА

Близо 20 случая на административни проблеми на нашенци в ЕС е разрешил българският СОЛВИТ център от създаването му през януари досега.

В центъра са постъпили около 170 запитвания. Най-много от тях - около 30%, са свързани с признаването на професионалните квалификации. Около 15% са в областта на свободното движение на работници.

Веднъж след като българите са допуснати до пазара на труда в съответната страна, те имат право на равно третиране с местните работници - трябва да получават същите заплати, отпуски, както и всички други бонуси, обясняват от центъра в София.

Ако възникне проблем с администрацията за български граждани, който се намира във Франция например, той първо трябва да се обърне към СОЛВИТ центъра у нас *(виж схемата вляво)*. Той се води местен или домашен за него, тъй като с него общува на родния си език и най-добре ще формулира проблема си. Когато домашният център прецени, че действително има някакво нарушение в прилагането на европейското законодателство, той се обръща към водещия СОЛВИТ център във Франция. От там се свързват с местната администрация за решаване на казуса.

Днес във всяка членка на съюза, а също и в Норвегия, Исландия и Лихтенщайн има изграден по един СОЛВИТ център, който е част от държавната администрация. Българският може да се похвали с млади динамичен екип. Подробности за нашия център ще намерите на сайта му **http://www.government.bg/solvit**

Има три условия, определящи дали СОЛВИТ може да ви помогне:

- **Проблемът е от трансграничен характер, засяга повече от една членка;**
- **Проблемът е възникнал в резултат на неправилно прилагане на законодателство на ЕС;**
- **Проблемът засяга административните органи на национално, регионално и местно ниво.**

С немска шофьорска книжка се кара вече и у нас

Виждали ли сте как администрацията сама си създава работа? Колкото и невероятно да звучи, точно това прави европейската мрежа СОЛВИТ, която помага на граждани при възникване на проблеми с вътрешния пазар на ЕС.

СОЛВИТ е неформална мрежа за алтернативно решаване на спорове извън съда. Името е комбинация от две думи на английски език - SOLVIT, което в буквален превод означава „разреши го", т.е. разреши проблема. Набляга се на методи като убеждение, срещи и кореспонденция.

В центъра в София се получават както имейли, така и телефонни обаждания. Екипът отговаря задължително на всяко електронно писмо, което получава. Работата започва в момента, в който дойде оплакването. Освен онлайн формуляр има и възможност хората да попълнят друг формат файлове, които после да бъдат пратени по електронната поща.

В центъра у нас работят петима души, като всеки отговаря за определена област от вътрешния пазар на ЕС. Ето най-интересните случаи, които те са разрешили:

1. Променят закона заради шофьорите

През пролетта на тази година в центъра в София се получили няколко оплаквания във връзка с шофьорски книжки, издадени в други страни от ЕС. В един от случаите наш гражданин заменил българската си книжка за немска по време на следването си в Германия. След завръщането си у нас той установил, че съществуват неясни пречки за признаване на немския му документ за шофиране. Оказало се, че според някои остарели норми такива книжки важат до 3 месеца от датата на първото влизане в страната. Друг гражданин пък разказал, че бил принуден на всеки 3 месеца да минава границата със Сърбия и да се връща, за да е валидна книжката му.

Екипът на СОЛВИТ установява, че това не е индивидуален проблем, и изисква промяна на Закона за движение по пътищата. Докато измененията в законодателството са все още в подготовка, екипът се съвещава с колегите от министерствата на транспорта и на вътрешните работи.

Българин, осигурен като студент във Франция, възстановил здравноосигурителните си права у нас.

Шофьорските книжки, издадени в страни от ЕС, вече се признават у нас след промяна в законодателството.

ИЛЮСТРАЦИИ: ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Така се стига до вписването на специални разпоредби в тази област, като националното законодателство вече е в пълно съответствие с европейските правила. Актуализираният Закон за движение по пътищата бе публикуван през юни 2007 г.

Това е един от най-успешно разрешените случаи известен като СОЛВИТ+. При него се изисква законодателна промяна, тъй като нещата не са толкова опростени и не засягат само правилното прилагане от администрацията на приетите разпоредби.

2. По-ниски такси в университетите

Родителите на двама български студенти в Италия разказали, че за учебната 2006/2007 година синовете им са платили такса, която е за студенти извън ЕС. Според тях имало сигнали, че и за следващата 2007/2008 година ще им искат голямата такса. Българският СОЛВИТ център се намесил, като водил кореспонденция с италианските колеги. Наскоро нашият екип получил благодарност от родителите. Когато синовете им подали документи в началото на тази учебна година, те били третирани наравно с другите граждани на ЕС.

3. Предложение за работа в Люксембург

Първият успешен разрешен случай на екипа ни е свързан с български гражданин, който завършва висше образование във Франция. След дипломирането си получава предложение за работа като консултант в компания в Люксембург. Малко след това той подписва и договор за работа.

За да се труди в тази държава обаче, той трябвало да има разрешение за работа там. Българинът подал молба през септември 2006 г. Когато потърсил СОЛВИТ центъра в София, вече било април 2007 и той още нямал никакъв отговор. Българският екип се свързал с колегите в Люксембург, като представил всички факти. След по-малко от два месеца съгражданинът ни получил разрешение за работа.

4. Как да възстановим здравните си застраховки

Български гражданин следвал във Франция преди януари 2007 г. Заради това, че не пребивава в България, той поискал по това време да му бъдат прекъснати здравноосигурителните права. Когато завършил следването си, той се завърнал у нас след януари 2007-а и поискал да се включи отново в нашата здравна система. Молбата му обаче била отхвърлена, а гражданинът задължен да внася такси за възстановяване на здравни права.

Това, което е отговорено на българина, в момента важи за хора, пребивавали в страни извън ЕС, обясняват от екипа в София. Междувременно обаче на 1 януари 2007 г. влиза в сила Регламент 1408 от 1971 г., който координира социалните системи на държавите членки, за да не се получават такива празнини или двойно осигуряване.

Тъй като българинът е бил осигурен във Франция като студент, според регламента той има право този период да му се признае и в България. Гражданинът просто трябвало да вземе от френската институция едно удостоверение, което да представи на НАП, и веднага получил достъп до здравната ни система. Случаят е разрешен за 15 дни.

5. Пенсия в Унгария

Български гражданин, живеещ в Унгария, подал молба за пенсиониране по местоживеене. Той посочил, че е работил както в Унгария, така и в България.

Унгарският осигурителен институт се обърнал към съответните български органи за изчисление и признаване на общия осигурителния стаж на лицето. След като повече от 6 месеца не бил получен отговор от българска страна, унгарският СОЛВИТ център помолил за съдействие нашия СОЛВИТ екип. Оказало се, че сънародникът ни няма право на българска пенсия, тъй като не отговаря на изискванията на законодателството ни. Но въпреки това той получил отговор с ясни мотиви защо му е отказана пенсия. *(24 часа)*